

Minimální preventivní program

pro školní rok 2015/2016

Minimální preventivní program si klade za dlouhodobý cíl ve spolupráci s odbornými i pedagogickými pracovníky školy a příslušnými veřejnými institucemi informovat studenty a jejich zákonné zástupce o rizikovém chování nejen ve škole, ale i mimo ni. Hlavním cílem, kromě dosažení vysoké informovanosti studentů v této oblasti, je snížit výskyt a rizikovost těchto jevů v jejich chování na minimum.

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT se zaměřuje prioritně **na předcházení rozvoje rizik**, které směřují zejména k následujícím **rizikovým projevům v chování žáků**:

- a) agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování

Veškeré tyto aktivity budou zahrnuty jako rizikové chování do primárního preventivního programu školy, který se jimi bude zabývat. Dlouhodobým cílem školy je vytvořit programy prevence pro jednotlivé ročníky. Tyto programy na sebe budou navazovat a měly by provést studenty během čtyřletého studia problematikou sociálně patologických jevů. Kromě toho mají tyto programy studentům ukázat, jak si uspořádat vlastní život a umožnit jim utvořit si zodpovědný postoj ke zdravému životnímu stylu a správné komunikaci s okolím. Předpokládáme, že je to cesta k tomu, aby v jejich chování vůbec k projevům rizikového chování nedocházelo.

Kromě těchto dlouhodobých obecných cílů si v oblasti prevence škola klade i krátkodobé cíle v rámci školního roku 2015/2016. Jsou to tyto:

- Realizace programů zaměřených na komunikativní dovednosti, spolupráci ve třídě a adaptaci na středoškolské studium a nové prostředí – „**Adaptační kurz**“ - cílovou skupinou budou studenti prvních ročníků školy. Výjezdový zážitkový třídní program.
- Programy ve spolupráci s KPPP „**Posilování pozitivních životních hodnot a postojů**“

1. ročník programy věnované především komunikaci mezi spolužáky ve třídě.

Studenti se v 1. ročníku dozvědí o komunikaci při seznámení nebo o kladném sebepřijetí a sebepoznání. Program v délce 4 hod. v každém pololetí.

Ve 2. ročníku je program zaměřen na prevenci zneužívání návykových látek. Program v délce 4 hod. v každém pololetí.

- **Programy duchovní obnovy** ve spolupráci se školním kaplanem P. A. Barberem a pedagogy – členy pracovní skupiny pro duchovní oblast. V každém pololetí a každém ročníku 1 dopolední blok.
- **realizace výchovy ke zdravému životnímu stylu a zodpovědnému přístupu k životu** – rozšíření nabídky volnočasových aktivit školou a DDM, distribuce nabídek dalších zařízení s volnočasovými aktivitami pro mládež, vyučovací hodiny věnované zdravému životnímu stylu, výlety, exkurze a zejména již tradiční jarní výjezd „**Chci žít zdravě**“ – Čtyřdenní **sportovně-turistický** zážitkový program.
Doplněním této oblasti jsou i programy s duchovním zaměřením – např. programy duchovních obnov a nočního bdění v rámci duchovního společenství a liturgického kroužku DDM.
- **realizace programů zaměřených na prevenci zneužívání drog** – vyučovací hodiny věnované drogám a jiným závislostem, prevenci proti kouření a užívání alkoholu apod., zajištění vzdělávacích programů v regionálních centrech a institucích věnujících se výchově mládeže v těchto problematikách, zajištění odborných přednášek pro studenty, jejich zákonné zástupce i pedagogy, exkurze, semináře, besedy, propagace volně dostupných materiálů k této tématice přímo ve škole.
Programy: **Chci žít zdravě**, „**Posilování pozitivních životních hodnot a postojů**“.
- **realizace programů zaměřených na rizikové chování v oblasti vztahů a sexuálního chování** – využijeme osvědčeného programu lektorů o.s. ACET „**AIDS, sex a vztahy**“ (2 hodinový program s besedou)
- **zajištění volné komunikace mezi školou, studenty a jejich zákonnými zástupci v oblasti rizikového chování** – škola seznámí studenty a jejich zákonné zástupce hned na začátku školního roku s minimálním preventivním programem, poskytne rodičům informace o plánovaných akcích se studenty a předá kontakty na hlavní zprostředkovatele tohoto programu ve škole. Budou zajištěny a oznámeny konzultační hodiny školního metodika prevence, jež budou moci využívat volně jak studenti, tak i jejich zákonní zástupci.

Dále škola v případě zájmu zajistí pro rodiče žáků **přednášku** PhDr. Bernardové z KPPP na téma: „**Úskalí dospívání**“ a seznámení s koncepcí, východisky, cíli a možnostmi projektu „**Posilování pozitivních životních hodnot a postojů**“.

Volnočasové aktivity nabízené školou

Škola si je vědoma toho, že právě vhodné aktivity studentů v jejich volném čase, jsou důležitou součástí prevence rizikového chování, neboť nevhodně využívaný volný čas školní mládeže je příčinou vzniku již zmíněných jevů. Kromě připravovaných programů prevence, besed s odborníky, exkurzí a dalších školních aktivit, nabízíme studentům i několik zájmových kroužků v rámci DDM:

- Sborový zpěv
- Znakový jazyk
- Sportovní kroužek
- Kurz kresby pravou hemisférou
- Duchovní společenství a liturgický kroužek
- Tvůrčí dílny
- Aktivity všeho druhu
- Kulturní kroužek
- Literární kroužek

A dále zájmové útvary zaměřené na rozvoj osobnosti a podporu školní úspěšnosti

- Řízené samostudium
- Přípravné kurzy – anglický jazyk, německý jazyk, český jazyk a literatura, semináře z psychologie
- Anglická gramatika a konverzace; doučování
- Německá gramatika a konverzace; doučování
- Čeština pro cizince

Účast na projektech a pokračující projekty:

Adaptační kurzy – v současnosti nevyužíváme podpory MHMP

Chci žít zdravě - v současnosti nevyužíváme podpory MHMP

Posilování pozitivních životních hodnot a postojů – spolupráce s KPPP

Účast na charitativních sbírkách:

Tříkrálová sbírka – Charita Česká republika

Květinový den – Liga proti rakovině

Charitativní projekty „**Adopce na dálku**“ a „**Důstojný život**“ a doprovodné akce k podpoře těchto projektů.

Plánované projekty v roce 2015/2016:

- **Chci žít zdravě** – ve spolupráci s SOSŠ
- **Adaptační kurzy** - ve spolupráci s SOSŠ
- **„Posilování pozitivních životních hodnot a postojů“** – ve spolupráci s KPPP
- **Filmová noc** – (víkendový program připravovaný ŠMP) - projekce filmů s besedou, workshopy k tématu, dle možnosti přednáška a beseda s hostem. Filmová noc je plánována 2x ročně, tematicky zaměřena holocaust, totalitní systémy, rasismus, xenofobii, extremismus, životní hodnoty a zdravý životní styl. Letos tematické zaměření na výchovu k respektu a toleranci. Cílem je neformální sdílení se s žáky a kultivace osobnosti a sociálního citění.

Zařazení jednotlivých oblastí prevence rizikového chování do výuky

Občanská nauka – všechny oblasti prevence rizikového chování

Dějepis – xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus

Základy přírodních věd - chemie – užívání návykových látek

Aplikovaná výpočetní technika – netolismus, gambling, divácké násilí

Tělesná výchova – zdravý životní styl

Zdravotní nauka – užívání návykových látek, netolismus, gambling, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

Základy psychologie a sociologie – všechny oblasti prevence rizikového chování

Osobnostní výchova - všechny oblasti prevence rizikového chování

Sociální politika – užívání návykových látek, syndrom týraných a zneužívaných dětí, netolismus, gambling

Sociální péče - užívání návykových látek, syndrom týraných a zneužívaných dětí, netolismus, gambling

Právo - užívání návykových látek, syndrom týraných a zneužívaných dětí, netolismus, gambling

Křesťanská etika – všechny oblasti prevence rizikového chování

Sociální péče – všechny oblasti rizikového chování

Organizace volného času - všechny oblasti rizikového chování

Speciální pedagogika – všechny oblasti rizikového chování

Spolupracující organizace a využívané kontakty k prevenci rizikového chování

Protidrogový koordinátor MČ Praha 2 Mgr. Terezie Paterová Dis, Nám. Míru 20

KPPP Pernerova 8, Praha 8, tel. 222 322 624 – PhDr. Bernardová, Mgr. Fraňková

PPP pro Prahu 1, 2, 4 Francouzská 56, Praha 2 – PaedDr. Lenka Marušková

Protidrogový koordinátor MHMP (KOPPR) – Mgr. Nina Janyšková

Krajská koordinátorka primární prevence MHMP - Mgr. Jana Havlíková

Konzultační hodiny ŠMP

pro rodiče - každou první středu v měsíci od 16 do 17 hod.

- v případě potřeby po předchozí domluvě kdykoliv

- kdykoliv prostřednictvím elektronické pošty

pro žáky - na požádání kdykoliv po předchozí domluvě

- kdykoliv prostřednictvím elektronické pošty

Žáci i rodiče mohou využít schránky důvěry.

Za vedení, průběh a realizaci celého minimálního preventivního programu bude ve školním roce 2015/2016 zodpovídat ŠMP Mgr. Olga Annamaria Gabrielová.

Vedením vybraných programů, exkurzí, besed či přednášek budou pověřeni i ostatní členové pracovní skupiny pro prevenci rizikového chování a pracovní skupina pro výchovné poradenství a další subjekty. Pracovní skupina pro prevenci rizikového chování se průběžně pravidelně radí formou neformálních i formálních jednání. Předpokladem pro účinné působení je úzká

spolupráce se členy týmu pro výchovné poradenství. I nadále budeme využívat osvědčené velmi úzké kontinuální spolupráce zejména formou neformálních porad.

Skupina pro prevenci rizikového chování:

Mgr. Olga A. Gabrielová

Mgr. Alena Ryplová

RNDr. Barbora Zákostelná, PhD.

Skupina pro výchovné poradenství:

PhDr. Lenka Tuzarová

Mgr. Marie Šiková

Bc. Milada Zákostelná

Minimální preventivní program vypracovala školní metodička prevence:

Mgr. Olga A. Gabrielová

Datum:

Podpis:

Schválila ředitelka školy

Mgr. Marie Hotmarová

Datum:

Podpis:

Příloha 1:

Postup školy v případě zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo při školních akcích mimo školu

Dokumentem, který obecně shrnuje pravidla ochrany studentů před alkoholismem, kouřením a dalšími toxickými látkami ve škole a na školních akcích, je školní řád a dále směrnice k prevenci rizikového chování. Prostřednictvím tohoto dokumentu byli na začátku školního roku všichni studenti, jejich zákonní zástupci i pedagogičtí a odborní pracovníci školy obeznámeni se situacemi, na něž se bude pohlížet jako na situace ve škole nepřijatelné v souvislosti se zneužíváním návykových látek. **Příslušné pasáže školního řádu jsou tyto:**

V případě, že u některého ze studentů vznikne podezření, že přišel do školy pod vlivem alkoholu či psychotropní nebo omamné látky, má škola právo provést kontrolu přítomnosti alkoholu v těle studenta dechovou zkouškou nebo provést kontrolu přítomnosti jiné návykové látky testem ze vzorku moči.

Škola je povinna z důvodu zachování bezpečnosti studentů v případě nálezu alkoholu nebo omamné či psychotropní látky v těle ukončit pro tento den studentovi vyučování, kontaktovat jeho zákonné zástupce či osoby, které vůči němu plní vyživovací povinnost, a vyzvat je, aby si jej ve škole nebo na akci, kde k nálezu došlo, osobně převzali. Do té doby je škola povinna studentovi zajistit dostatečný přísun tekutin, pobyt ve větrané místnosti a ve stínu, eventuálně místo, kde by si mohl lehnout a poskytnout mu další pomoc ke zmírnění fyzických obtíží, spojených s užitím předmětné látky.

Je-li zdraví studenta, který požil alkohol nebo omamnou či psychotropní látku, vážně ohroženo, škola poskytne studentovi první pomoc a bez zbytečného odkladu mu zajistí odbornou lékařskou péči a pak teprve informuje jeho zákonného zástupce nebo osobu, která vůči němu plní vyživovací povinnost.

Následně bude se studentem jednáno a vzniklá situace řešena v souladu se školním a sankčním řádem školy, které stanovují jasná pravidla, jak jednat při takovýchto situacích se studenty.

Bude-li zjištěno, že některý ze studentů distribuuje návykové látky nebo tyto látky u sebe ve škole přechovává, bude tato skutečnost oznámena ředitelství školy, která celou věc oznámí Policii ČR a uvědomí zákonné zástupce studenta, příp. příslušné zdravotnické zařízení.

Příloha 2:

Knihovnička ŠMP – knihy jsou k dispozici třídním učitelům a dalším zájemcům

- Kyriacu Ch.: Řešení výchovných problémů ve škole. Portál, Praha 2005
Morrish R.G.: 12 klíčů k důsledné výchově. Portál, Praha 2003
Hermochová S.: Hry pro dospělé. Grada Publishing, Praha 2004
Vališová A.: Komunikace a vzájemné porozumění. Grada Publishing, Praha 2005
Šil P., Karbolová J.: Člověk jako osobnost. Nakladatelství Olomouc 2007
Plamínek J.: Jak řešit konflikty. Grada Publishing, Praha 2006
Shapiro H.: Drogy: obrazový průvodce. Nakladatelství Svojtka, Praha 2006
Kol. autorů: Drogy: otázky a odpovědi. Portál, Praha 2007
Kolář M.: Bolest šikanování. Portál, Praha 2001
Nešpor K.: Návykové chování a závislost. Portál, Praha 2007
Ječný D., Koubek k.: Psychologie v kostce. vydavatelství Racio
Pokorný J.: Chuchvalec skvělých (!) myšlenek Akademičké nakladatelství CERM, Brno 2006
Pokorný J.: Psychologie pro každý den. Akademičké nakladatelství CERM, Brno 1994
Smékal V.: Abeceda společenského chování. Horizont, Praha 1990
Kouření a alkohol - brožura VZP
Drogy mýty a realita - brožura VZP
To si nesmíš dovolit – ROSA 2006
Ať žijete či pracujete kdekoliv, měli byste být dobře informováni o HIV a AIDS
Proč neberu drogy – Rodiče proti drogám o.z.s.
Řeč těla – Fragment, Havlíčkův Brod 2002
Rozsypalová M., Čechová V., Mellanová A.: Psychologie a pedagogika I. INFORMATORIUM, Praha 2003
Čechová V., Mellanová A., Kučerová H.: Psychologie a pedagogika II. INFORMATORIUM, Praha 2004
Helus Z.: Psychologie pro střední školy. Fortuna, Praha 2003
Přeučil J.: Osobní trenér. Kouzlo rétoriky. Alpress, Frýdek-Místek 2007
Jobánková M. a kol. autorů: Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno 2006
Pokorná A.: Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno 2006
Thiel E.: Řeč lidského těla prozradí víc než tisíc slov. PLASMA SERVICE, Bratislava 1993
Cungi Ch., Limousin S.: Relaxace v každodenním životě. Portál, Praha 2005
Wirth B. P.: Poznej sám sebe i druhé. Ikar, Praha 2002
Hartley M.: Řeč těla v praxi. Portál, Praha 2004

Odborné časopisy:

- Prevence – Občanské sdružení Život bez závislostí a vydavatelství Coolish Press, Praha
Rodina a škola – Portál, Praha
Závislosti a my
Rodinný život – Centrum pro rodinný život, Olomouc

Další vhodná literatura:

- JEDLIČKA, R. A KOL. Děti a mládež v obtížných životních situacích. Praha: Themis, 2004.
JEDLIČKA, R., KOŤA, J. Aktuální problémy výchovy. Praha: Karolinum, 1998.

JŮVA, V. Základy pedagogiky. Brno: Paido, 2000.

KŘÍŽ, J. Duševní poruchy a poruchy chování u dětí a mladistvých. 1. vydání. JU Č. Budějovice.

LAZAROVÁ, B. Netradiční role učitele. O situacích pomoci, krize a poradenství ve školní praxi. 2. vyd. Brno : Paido, 2008.

MATOUŠEK, O. Mládež a delikvence. Praha: Portál, 2003.

TRAIN, A. Specifické poruchy chování a pozornosti. Praha: Portál, 1997.

VÁGNEROVÁ, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 2004.